

НАЦІЯ ЯК СУБ'ЄКТ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ

Актуальність дослідження : Спільноти здебільшого об'єднуються в нації для захисту власних інтересів. Класичний привід для об'єднання – зовнішня загроза.

Люди об'єднуються в націю і для внутрішніх завдань – у першу чергу, для створення держави , для модерування протирічливих інтересів всередині даної спільноти , для ефективного розподілу ресурсів.

Існування на рівні етносу та не функціонування на рівні нації дорого коштувала українському народу.

Мета дослідження : Визначити який вплив мала нація на історичний процес та розповісти про актуальні визначення даної спільноти як суб'єкта розвитку.

Предмет дослідження : Нація як суб'єкт історичного розвитку.

Об'єкт дослідження : Нація

Розгляд реалій сучасного світу, його динаміки та тенденцій розвитку в останні десятиліття під впливом постмодерністських теорій стало, по суті справи, немислимо без його культурної складової, тому, говорячи про історичному процесі, ми все більше робимо акцент на тому, що цей процес є культурно-історичним. за влучним висловом Г. Беркінга, «там, де раніше було суспільство, стала культура». відомий американський філософ Ф. Джеймсон, розмірковуючи про долю сучасної культури, виявляє таку закономірність. Стандартизація світової культури, витіснення локальних культур американськими моделями музики, одягу, кінематографа стало виразом самої суті глобалізації. З одного боку, цей процес, виходячи за рамки самої культури, на одному рівні проявляється як результат економічного домінування, але на глибшому рівні почуття тривоги, пов'язане з цим набуває соціальний характер (підкреслено нами), де культурне постає просто як симптом; головна загроза полягає в тому, що в найбільшій ступеня руйнування піддаються етнонаціональні способи життя [1]. Не можна не погодитися з тезою Ф. Джеймсон про те, що соціальні процеси сучасності нерозривно переплітаються з феноменами, пов'язаними з етнонаціональними процесами. Звідси - важливість дослідження нації як суб'єкта культурно-історичного процесу, визначення особливостей її впливу на структури сучасного світоустрою. Проблема суб'єкта історичного розвитку, будучи традиційною і однією з найважливіших в філософії та історичній науці, до сих пір є дискусійною. Чи не визначившись з розумінням цього питання, ми не зможемо адекватно усвідомлювати історичний, культурний, соціальний процеси як такі. Що ж означає поняття «суб'єкт історії»? Хто виступає в якості суб'єкта культурно-історичного процесу? знаходяться Для одних мислителів історичний суб'єкт - це все людство. Такий підхід притаманний, насамперед, російській історіософській традиції, закладеної В.С.Соловйовим, на думку якого, саме людство є справжнім органічним суб'єктом історичного розвитку. [2. Ст. 145] Спори викликає питання, чи можна вважати суб'єктом історичного процесу окремого індивіда? З точки зору Ю.І.Семенова «Окремі люди ніколи не були і ніколи не стануть суб'єктами історичного процесу це в рівній мірі відноситься як до рядових його учасників, так і до великих історичних діячів « [3, ст. 34] А.С.Панарин також визначає історичний суб'єкт як «ІПозначає ту чи іншу колективну спільність в діяльності якій втілюється і вектор історичної еволюції, і енергія, її живить « [4]. Звісно ж, гостроту суперечностей в цих підходах дозволяє зняти тезу Кемерова, який вважає, що методологічний стереотип, що протиставляє соціальне і індивідуальне дозволяє зняти розгляд «соціальності як взаємозумовленості колективного та індивідуального, спільного і розділеного людського буття». [5] Розглядаючи націю як суб'єкт сучасного культурно-історичного процесу, слід підкреслити, що для неї характерні всі ті ж особливості, якими більшість соціальних теоретиків характеризують по суті всіх суб'єктів суспільних процесів. Так, А.В. Шабага в якості одного з найважливіших властивостей історичного суб'єкта вважає ідентичність, оскільки «сама в ідентичності будь-якої з історичних суб'єктів, будь то нація, держава і т.п., виявляє себе». Не можна не погодитися з автором, що соціокультурна ідентичність суб'єкта робить істотний вплив на розвиток історико-культурного процесу, оскільки кожен суб'єкт прагне досягти «Визнання своїх ідентифікаційних домагань « [6]. Це прагнення часто лежить в основі прийняття тих чи інших політичних, економічних, культурних та інших рішень, що визначають вектор розвитку суб'єкта. Е. Гідденс підкреслює, що безліч, раніше здавалися непорушними, соціальних спільнот, інститутів, а також зв'язку між ними сьогодні характеризуються крайньою нестійкістю, розпливчатістю меж, маргіналізацією. Такий «вислизає світ» призводить до постійного конструювання нових і руйнування старих суб'єктностей. як зазначає вже згадуваний нами Ф. Джеймсон, ми ще більше фундаментально фрагментовані, аніж уявляється; замість того, щоб чіплятися за цей міраж «Центрована суб'єкта» і цілісної особистої ідентичності, нам краще було б чесно протистояти фактом фрагментації в глобальному масштабі ... поверхневий погляд є епістемологічних деструктивним і редукує його суб'єктів до ілюзій безлічі фрагментованих суб'єктивностей, до збіднення індивідуального досвіду ізольованих монад ... без колективного минулого чи майбутнього, позбавлених будь-якої можливості сприйняття соціальної тотальності [7]. Висновок : Таким чином, суб'єктність нації виходить широко за рамки політичного поля сучасного соціуму і за своєю природою є, скоріше, етно-політичної. Можна стверджувати, що активізація етнічних процесів в світовому масштабі призводить до того, що діяльність нації як суб'єкта соціально-історичного процесу може призводити до трансформації соціальної структури суспільства в цілому. Тому осмислення ролі нації, її структуроутворюючих елементів, ролі в рамках сучасних глобалізаційних процесів вимагає всебічного соціально-філософського аналізу.

Список використаних джерел

1. Jameson F. Globalization and Political Strategy [Електронний ресурс].
2. Соловйов В.С. Виправдання добра. Моральна філософія // Твори в 2 т. - М. : Думка, 1990, т. 1. - С.47-48.
3. Семенов Ю.І. Філософія історії. (Загальна теорія, основні проблеми, ідеї та концепції від давнини до наших днів). - М. : Сучасні зошити, 2003. - 776 с.
4. Суб'єкт історичний // Нова філософська енциклопедія. - М. : Думка, 2010 року.
5. Кемеров В.Є. Суспільство, соціальність, полісуб'єктність. - М. : Академічний проект; Фонд «Світ», 2012. - 252 с.
6. Шабага А.В. проблеми ідентичності історичного суб'єкта: автореф. дисс ... д.філос.н. Москва, 2010. - 52 с.
7. Jameson F. Third-World Literature in the Era of Multinational Capitalism [Електронний ресурс].